

Chiloscyphus polyanthus, Eperjes (Hung. bor.), leg. HAZSL. = *Pedinophyllum interruptum* (NEES) LINDB. var. *pyrenaicum* (SPRUCE) LINDB.

Chiloscyphus polyanthus, ad rupes madidos ad pag. Lipóc (Hung. bor.), leg. HAZSL. = *Haplozia lanceolata* (SCHRAD.) DUM.

Chiloscyphus polyanthus, auf faulendem Holz im Sumfe am Fusse des Berges Simonkö (Hung. bor.), Mai, leg. HAZSL. = *Haplozia lanceolata*.

Chiloscyphus polyanthus, Wallendorf (Hung. bor.), leg. KALCHBRENNER. = *Haplozia riparia* (TAYL.) DUM.

Chiloscyphus polyanthus = ad. pag. Lipóc (Hung. bor.), leg. HAZSL. = *Pedinophyllum interruptum*.

Chiloscyphus pallescens, Kalkgrund (Tatra Magna), leg. HAZSL. = *Calypogeia Neeseana*, (Mass. et Carest.) K. MÜLL. cum gemmis.

Chiloscyphus pallescens β . *uliginosus*, ad Lipóc (Hung. bor.), leg. HAZSL. = *Calypogeia Neesiana*, *Cephaloziella* sp. et *Lophocolea heterophylla* (SCHRAD.) DUM.

Chiloscyphus pallescens, leg. HAZSL. = *Haplozia lanceolata* cum *Blepharostoma trichophyllo* (L.) DUM.

Új gombák Szekszárd vidékéről.

Dr. Hollós László-tól.

III. közlemény. *

Fungi novi regionis Szekszárdiensis.

descripti a Dre Lad. Hollós.

1911 óta Szekszárd vidékéről 1370-féle gombát vizsgáltam meg. Közülök többet nem tudtam megtalálni a Dr. L. RABENHORST-féle 9 kötetes munkában (Die Pilze Deutschland, Oesterreich und der Schweiz 1884—1910.) meg a rendelkezésemre álló irodalomban és így kénytelen voltam névvel ellátni.

Ha a tölem elnevezett gombák egyike-másika már le van írva, bizonyosan gazdagítja hazánk gombáinak ismeretét, mert innen nem volt ismeretes. Eddig két olyan dolgozatom jelent meg, melyben Szekszárd vidékéről új fajokat írtam le. Most közlöm a harmadikat.

Mivel az előző két közleményben több olyan gombát írtam le új faj gyanánt, melyet előttem már mások ismertettek, de leírásukat elegendő irodalom hiányában nem láttam, megkértem

* I. közlemény. Mathem. és Természettud. Közlemények. XXXV köt. 1. sz. (1926), pag. 1—64. 1 tábla rajzzal. (130 faj.)

II. közlemény. Botanikai Közlemények. XXV. köt. (1928), 5—6. füzet, 125—133. lap. (24 faj.)

DR. MOESZ GUSZTÁVOT, a Magyar Nemzeti Múzeum növénytani osztályának igazgatóját, hogy kéziratomat átolvasni s a már ismertett gombákra figyelmeztetni sziveskedjék. Kérésem teljesítését itt is megköszönöm.

**A gazdanövényeknek és a jelen dolgozatban leírt új gombáiknak
betűrendes felsorolása :**

Bupleurum rotundifolium L.

Phyllosticta bupleuricola.

Calycanthus floridus L.

Phyllosticta calycanthicola.

Celtis occidentalis L.

Ascochyta Celtidis.

Echinops sphaerocephalus L. var. *paniculatus* JACQU.

Gnomonia Echinopis.

Lepidium Draba L.

Hendersonia pulchella SACC. var. *Lepidii*.

Onobrychis sativa LAM.

Leptosphaeria onobrychidicola.

Leptosphaeria Onobrychidis.

Periploca graeca L.

Phyllosticta Tassi.

Rhododendron sp. cult.

Gloeosporium rhododendricola.

Rhodotypus kerrioides S. et Z.

Hendersonia pulchella SACC. var. *rhodotypicola*.

Hendersonia sarmentorum WESTEND var. *Rhodotypi*.

Phyllosticta Rhodotypi.

Santolina Chamaecyparissus L.

Diplodia herbarum (CORDA) LÉV. var. *Santolinae*.

Diplodina Santolinae.

Phoma Santolinae.

Phoma Santolinae var. *minor*.

Taxus baccata L.

Hendersonia Taxi.

Összesen 11 faj gazdanövényről 17 faj- vagy fajváltozat gomba.

Ascochyta Celtidis n. sp.

Maculis epiphyllis, irregularibus, ochraceis, fusco-marginatis, expallentibus; pycnidiis epiphyllis, sparsis, brunneis, lenticularibus,

poro pertusis, 130—200 μ diam., contextu celluloso; sporulis oblongis, rectis vel curvulis, diu continuis, dein medio obscure 1-septatis, 2-vel 4-guttulatis, hyalinis, 12—15, nonnunquam $17 \vee 4-5 \mu$.

Hab. in foliis vivis *Celtidis occidentalis* L., prope Tengelic. Hungariae.

A Csapó-kertben és a tengelici országút mellett levő erdőben, október elején.

Az elhullott magról kelt apró fácskáknak és a sarjhajtásoknak a földhöz közel álló levelei megvannak rakva e gomba okozta okraszínű, szabálytalan alakú foltokkal s így valószínűleg nagy kárára vannak az ostorfának.

Diplodia herbarum (CORDA) LÉV.

SACC. Syll. Fung., III., p. 370.

Var. **Santolinae** n. var.

Pyanidiis erumpentibus, gregariis, globosis, nigris, apice ostiolo papillato perforatis, 280—330 μ diam., contextu celluloso; sporulis ellipsoideis, initio continuis et hyalinis, dein flavidulis, demum fuscis, medio 1-septatis, non vel vix constrictis, 17—22 $\vee$ 8—10 μ ; basidiis clavatis, hyalinis, 10—12 μ long.

Hab. in caulibus siccis *Santolinae Chamaecyparissi* L., Szekszárd Hungariae.

A bokrok töve felé, a kemény, fás szárazon, a felső új temetőben, augusztus végén.

Diplodina Santolinae n. sp.

Pycnidiis semiimmersis, depresso-globosis, 160—200 μ diam., poro pertusis, contextu celluloso; sporulis cylindraceis, utrinque rotundatis, medio 1-septatis, non constrictis, cinereis, 8—10 $\vee$ 3—4 μ .

Hab. in caulibus emortuis *Santolinae Chamaecyparissi* L., Szekszárd Hungariae.

Az alsó temetőben, július vége felé.

Gloeosporium rhododendricola n. sp.

Acervulis subcutaneis, sparsis, lenticularibus, nigris, cca 300 μ diam.; conidiis oblongo-ellipsoideis, continuis, granulosis-guttulatisve, hyalinis, 25—30 $\vee$ 12—15 μ .

Hab. in foliis dejectis *Rhododendri* sp. cult., prope Kajdacs: Hungariae.

A PERCEL kertben, október elején.

A *Gloeosporium Rhododendri* BRIOSI ET CAV. (RABENH., Krypt.-Fl., I, Abt. VII, p. 497.) conidiumai hosszúkásak, hengeresek, egyenesek vagy meggömbültek, 15—20 $\vee$ 4—5 μ méretűek. Az imént tölem leirt faj konidiumai háromszor szélesebbek és csaknem mégegyszer oly hosszúak.

Gnomonia Echinopis n. sp.

Peritheciis dense gregariis, seriatim dispositis, epidermide tectis, globosis, nigris, $250\ \mu$ diam., longissime rostratis; rostro cylindrico, $350\text{—}700\ \vee\ 65\text{—}85\ \mu$; ascis clavatis, subsessilibus, aparaphysatis, 8-sporis, $35\text{—}50\ \vee\ 5\text{—}7\ \mu$; sporidiis oblique monostichis, fusoides, rectis vel leviter curvulis, 3-septatis, hyalinis, $12\text{—}15\ \vee\ 2.5\text{—}4\ \mu$.

Hab. in caulibus siccis *Echinopis sphaerocephali* L. var. *paniculati* Jacq., prope Szekszárd Hungariae.

A Vám erdőcske mellett, május közepén.

Az *Epilobium hirsutum* kórójáról leírt *Gnomonia riparia* NIESSL-hez (RABENH., Krypt.-Fl., I., Abt. I., p. 558.) méreteinél fogva közelálló, de annak spórái mindkét végükön finom szállal bírnak, közepükön befűzöttek.

Hendersonia pulchella SACC.

SACCARDO, Syll. Fung. III., p. 430.

Var. **Lepidii** n. var.

Pycnidiis epidermide tectis, gregariis, nigris, $200\text{—}250\ \mu$ diam., poro pertusis; sporulis cylindraceis, rectis curvulisve, utrinque leniter attenuatis et rotundatis, flavo-brunneis, $7\text{—}9$ septatis, non constrictis, $25\text{—}35\ \vee\ 5\ \mu$.

Hab. in caulibus siccis *Lepidii Drabae* L., prope Szekszárd Hungariae.

A Kis-Bükk előtt egy szurdokban, március végén.

Hendersonia pulchella SACC.

SACCARDO, Sylloge Fungorum, III., p. 430.

Var. **rhodotypicola** n. var.

Pycnidiis epidermide tectis, gregariis, nigris, $400\ \vee\ 260\ \mu$, poro pertusis; sporulis cylindraceis, rectis vel curvulis, utrinque leniter attenuatis et rotundatis, initio hyalinis, dein flavidulis, continuis, demum flavo-brunneis, $7\text{—}9$ -septatis, ad septa non vel vix constrictis, $32\text{—}50\ \vee\ 5\ \mu$.

Hab. in ramulis emortuis *Rhodotypi kerrioidis* S. et Z., prope Fácánkert Hungariae.

KUNFFY KÁROLYNÉ kertjében, november végén, a gazdanövény termésököcsányán.

Hendersonia sarmentorum WESTEND.

SACCARDO, Sylloge Fungorum, III., p. 420.

Forma **Rhodotypi** n. f.

Pycnidiis erumpentibus, gregariis, nigris, $330\ \vee\ 260\ \mu$, poro pertusis; sporulis ellipsoideis, flavo-brunneis, 3-septatis, ad septa non vel vix constrictis, $10\text{—}12\ \vee\ 5\ \mu$.

Hab. in ramulis emortuis *Rhodotypi kerrioidis* S. et Z., prope Fácánkert Hungariae.

KUNFFY KÁROLYNÉ kertjében, november végén, bőven a termés-köcsányokon.

Hendersonia Taxi n. sp.

Maculis amphigenis, ochraceis, expallentibus. apice foliorum occupante; pycnidiis epiphyllis, solitariis vel gregariis, epidermide velatis, nigris, 200—250 μ diam.; sporulis flavidulis, ellipsoideis, 3-septatis, 15—17 $\vee$ 7—7.5 μ , basidiis hyalinis. 17—20 μ longis suffultis.

Hab. in foliis subviviis *Taxi baccatae* L., prope Fácánkert Hungariae.

KUNFFY KÁROLYNÉ kertjében, november végén.

Leptosphaeria onobrychidicola n. sp.

Peritheciis dense gregariis, tectis, erumpentibus, depressoglobosis, nigris, 230—270 μ diam., ostiolo cylindrico ascis cylindraceo-clavatis, breve stipitatis, octosporis, 62—70 $\vee$ 9—10 μ , filiformi paraphysatis; sporidiis distichis vel oblique monostichis, elongato-fusoides, rectis vel leviter curvulis, 5-septatis, constrictis, olivaceis, 20—30 $\vee$ 5—6 μ .

Hab. in caulibus siccis *Onobrychidis sativae* LAM., Szekszárd Hungariae.

Az Élesháton júniusban, lekaszált baltacimföldön heverő mult évi szárán.

Leptosphaeria Onobrychidis n. sp.

Peritheciis gregariis, tectis, lenticularibus, nigris, 300—350 μ diam., contextu celluloso; ascis cylindraceo-clavatis, breve stipitatis, 6—8 sporis, 75—90 $\vee$ 6—7 μ , filiformi paraphysatis; sporidiis monostichis, oblongo-ellipsoideis, melleis, demum umbrinis, 3-septatis, medio constrictis, loculis omnibus guttulatis, 15—17 $\vee$ 4—5 μ .

Hab. in caulibus siccis *Onobrychidis sativae* LAM., Szekszárd Hungariae.

Az Élesháton, a lekaszált baltacim mult évi szárának alján, június elején, amikor még gyakori volt az éretlen termésház is.

Phoma Santolinae n. sp.

Pycnidiis sparsis, epidermide tectis, lenticularibus, nigris, poro pertusis, 200—250 μ diam., contextu celluloso; sporulis ellipsoideis, continuis, hyalinis, biguttulatis, 4—5 $\vee$ 2 μ .

Hab. in caulibus siccis *Santolinae Chamaccyparissi* L., Szekszárd Hungariae.

Az alsó temetőben, július vége felé.

Var. **minor** n. var.

Pycnidiis sparsis, epidermide tectis, lenticularibus, fuscis, poro pertusis, 200—250 μ diam., contextu celluloso; sporulis bacillaribus, continuis, flavidulis, eguttulatis, 3—4 $\vee$ 0.5 μ , in massa ochraceis.

Hab. in caulibus siccis *Santolinae Chamaecyparissi* L., Szekszárd Hungariae.

Az alsó temetőben, július vége felé.

A tőalaktól különbözik spóratömegének okraszine, sokkal kisebb és cseppnélküli spórái révén.

Phyllosticta bupleuricola n. sp.

Maculis amphigenis, rotundatis, ochraceis, fusco-marginatis; pycnidiis tectis, amphigenis, aggregatis, lenticularibus, ochraceis, poro pertusis, 130—160 μ diam., contextu celluloso sporulis cylindraceis, utrinque rotundatis, rectis, continuis, biguttulatis, hyalinis, 8—10 $\vee$ 3—4 μ .

Hab. in foliis vivis *Bupleuri rotundifoliae* L., Szekszárd Hungariae.

Az Élesháton, június közepe táján.

A *Bupleurum falcatum* L.-ről leírt *Phyllosticta Bupleuri* (FUCK.) SACC. (RABENH., Krypt.-Fl. I., Abt. VI., p. 108.) spórácskái tojásalakúak, hyalinok. sötétebb episporiummal. Leírásában semmiféle méret nincs adva.

Phyllosticta calycanthicola n. sp.

Maculis amphigenis, irregularibus, brunneis, expallentibus fusco-cinctis; pycnidiis epiphyllis, gregariis, lenticularibus, ochraceis, poro pertusis, 200—260 μ diam., contextu parenchymatico sporulis cylindraceis, utrinque rotundatis, continuis, hyalinis 10—12 $\vee$ 3—4 μ .

Hab. in foliis vivis *Calycanthi floridi* L., prope Tengelic Hungariae.

A Csapó kertben, októberben, egy bokorról sok levelet szedett feleségem.

A *Calycanthus praecox* leveléről Észak-Itáliából leírt *Phyllosticta calycanthi* SACC. et SPEG. termésháza 150 μ átm., spórái elliptikusak, 7—9 $\vee$ 5—6 μ méretűek.

Phyllosticta Rhodotypi n. sp.

Maculis amphigenis, irregularibus, cinereis, fusco-cinctis; pycnidiis epiphyllis, gregariis, lenticularibus, nigris, poro pertusis, 130—160 μ diam., contextu celluloso; sporulis oblongo-ellipsoideis, continuis, biguttulatis, hyalinis, 7—9 $\vee$ 2.5 μ .

Hab. in foliis vivis *Rhodotypi kerrioidis* S. et Z., prope Fácánkert Hungariae.

KUNFFY KÁROLYNÉ kertjében, november elején.

A *Rhodotypus kerrioides* elhalt levélnyeléről leírt *Phoma Rhodotypi* P. HENN. (RABENH., Krypt.-Fl., I., Abt. VII., p. 823. termésháza $300\ \mu$ átm., spóráskái elliptikusak, $6-8 \vee 3.5\ \mu$ méretűek, két cseppel. Ennek spóraméretei közel egyezők ugyan a tölem imént leírt gombácskáival, de termésháza még egyszer akkora, $300\ \mu$ s nem $130-160\ \mu$ átmérőjű.

***Phyllosticta Tassii* nov. nom.**

Phyllosticta Periplocae F. TASSI. Bull. Labor. Ort. Bot. Siena, 1899. p. 144. — SACC. et SYDOW, Syll. Fung., XVI. p. 844. — RABENH., Krypt.-Fl. I. Abt. VII., p. 773.

Terem a *Periploca graeca* L., levelein. Itáliából, Sienából, a botanikus kertből írta le TASSI.

Termésháza $70-80\ \mu$ átm., spórái hengerek, $5-6 \vee 3\ \mu$ méretűek, végeik felé egy-egy olajcseppel.

F. TASSI nem vette észre, hogy ALLESCHER 1898-ban ugyanazon névvel látott el egy gombát, ezért a *Phyllosticta Periplocae* F. TASSI nevet meg kellett változtatni.

A *Phyllosticta periplocae* (BRUNAUD) ALLESCHER termésháza $130-160\ \mu$ átm., spórái hosszúkásak, két olajcseppel, $10-12 \vee 3\ \mu$ méretűek. Ezt a gombát BRUNAUD a *Phoma* genuszba helyezte. Mivel levélen termő, a *Phyllosticta* genuszba tette át ALLESCHER (1898-ban).

Phoma Periplocae BRUN., Champ. Saint.. IV Ser. p. 8. — SACC. Syll. Fung., III., p. 156.

Phyllosticta Periplocae (BRUNAUD) ALLESCHER, in RABENH., Krypt.-Fl., I., Abt. VI., p. 63. 1898.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1929

Band/Volume: [28](#)

Autor(en)/Author(s): Hollos Laszlo

Artikel/Article: [Fungi novi regionis Szekszárdiensis 46-52](#)